
Memo

Datum : 8 oktober 2019

Betreft : **Ruimtelijke onderbouwing Galderseweg 83, Galder**
Emissieloze aardbeienteelt

1 Inleiding

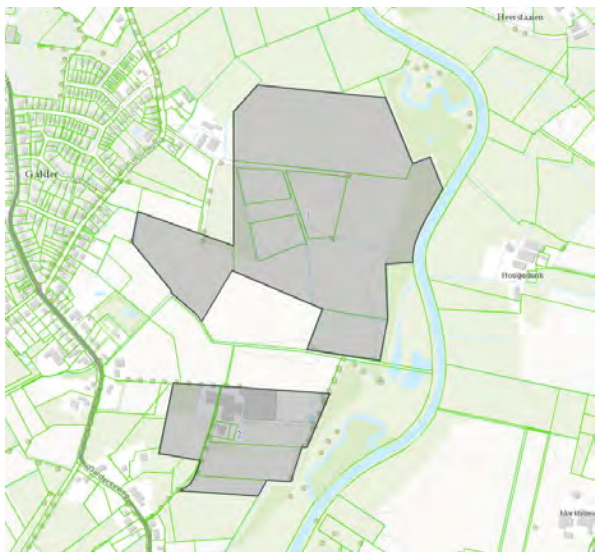
Initiatiefnemer heeft een bedrijf op het gebied van aardbeienteelt aan de Galderseweg 83 in Galder. Circa 30 ha van het bedrijf ligt in het Markdal. Als top 10 Europese speler op aardbeienmarkt is dit een economisch belangrijk bedrijf in de gemeente. Initiatiefnemer is graag bereid mee te werken aan natuurontwikkeling, maar kan zich geen vernatting van de gronden permitteren. Er is een oplossing gevonden waarbij natuur- en bedrijfsontwikkeling samen optrekken.

2 Planbeschrijving

Voor het Markdal heeft initiatiefnemer de ambitie volledig om te schakelen van de teelt in volle grond naar emissieloze teelt op trayvelden. Nu is reeds circa 3 ha ingericht als trayveld, waarbij het voorstel is dit uit te breiden met 15 ha, in combinatie met circa 2 ha natuurontwikkeling op eigen terrein en aanleg van de ecologische verbindingszone langs de Kerzelse Beek. De resterende grond is in gebruik als bouwblok (gebouwen, kas, verharding). Naast natuurinrichting op eigen terrein werkt initiatiefnemer mee aan een kavelruil met door Stichting Markdal verworven tuinbouwgrond, waarbij er circa 3 ha natuur langs de Mark kan worden ingericht, inclusief ruimte voor her-meandering van de Mark.

De reden voor dit initiatief is tweeledig:

1. Initiatiefnemer wil meewerken aan de natuur- en waterdoelen in het Markdal, maar wil ook bescherming tegen de mogelijke effecten van de realisatie van Kaderrichtlijn Water-doelen (vernatting, grotere fluctuatie van grondwaterstanden)
2. De (uitbreiding) van de trayvelden is noodzakelijk voor de bedrijfsvoering nu en in de toekomst en om mee te kunnen gaan in de internationale markt (efficiëntere werkmethodes, hoogwaardiger product, eisen aan verduurzaming van de teeltvormen).



Locatie Bedrijf Van Alphen Aardbeienplanten BV en luchtfoto

3 Bijdrage aan een beter Markdal

Het Markdal wordt gekenmerkt door een grote variatie aan bedrijven. Op de lagere, van oudsher nattere gronden liggen de graslanden van veehouders (melk en vlees), nu deels ingericht als natuur, en op de hogere gronden liggen tuinbouwbedrijven (lavendel, buxus, bloemen, aardbeien, asperges, etc.). Wat opvalt is, dat meerdere van deze tuinbouwbedrijven op nationaal en internationaal niveau toonaangevend zijn. Deels komt dit door de lokale ondernemersgeest, maar grotendeels ook door de bodem, die erg geschikt is voor hoogwaardige tuinbouw. Het bedrijf van initiatiefnemer is een top 10 speler in Europa en daarmee ook een belangrijke economische speler binnen de gemeente Alphen-Chaam.

De vraag is nu, op welke wijze dit bedrijf gaat passen binnen de ambities voor water gerelateerde natuurontwikkeling in het Markdal, waarbij wordt gestreefd naar een meanderende beek en waarbij wordt gestreefd naar het terugdringen van de uitstoot van stoffen die schadelijk zijn voor de natuur. Stichting Markdal, Waterschap Brabantse Delta en initiatiefnemer hebben gezamenlijk opgetrokken in het bepalen van een pakket maatregelen. Daarbij is vooral gekeken naar het realiseren van grote delen van het Natuurnetwerk Brabant, het beperken van de uitstoot van meststoffen en bestrijdingsmiddelen, het voorkomen van schade door vernatting en daarmee naar toekomstperspectief voor het bedrijf, en het vergroten van de landschappelijke waarde van het gebied.

Gezamenlijk zijn bovengenoemde partijen uitgekomen op de volgende maatregelen:

- Teelt in de volle grond wordt vervangen door teelt op trayvelden (één laag); hiermee wordt schade door vernatting en een sterkere fluctuatie van de grondwaterstand voorkomen.
- Al het water dat bij de teelt wordt gebruikt, wordt opgevangen, gezuiverd en hergebruikt; initiatiefnemer legt hiervoor een waterzuivering aan, gebaseerd op zandfilters (de milieubelasting daalt hiermee naar nagenoeg nihil).
- Door een kavelruil met door Stichting Markdal aangekochte tuinbouwgrond komt een strook grond van ca. 3 ha beschikbaar langs de Mark.
- Daarnaast ontwikkelt initiatiefnemer op eigen terrein (langs de randen van zijn bedrijf) ca. 2 ha natuur.
- Aanvullend wordt een strook grond langs de Kerzelse beek verkocht aan het waterschap, waardoor de planologisch geambieerde ecologische verbindingszone kan worden gerealiseerd (totale natuurwinst: ca. 6 ha).
- Het bedrijf wordt landschappelijk ingepast, door de aanleg van struwelen in de richting van de Mark (tevens onderdeel van de natuurontwikkeling), de aanplant van solitaire bomen en singels en houtwallen ter onderbreking van de trayvelden.
- Langs de Kerzelse Beek wordt een wandelpad aangelegd, zodat een doorsteek ontstaat tussen Galder en de Mark.
- Op het terrein wordt een inrichting aangebracht waardoor zuiver, overtollig water terug gebracht wordt in de bodem onder andere via natuurrijke moerasstroken.

Zoals eerder is aangegeven, is dit initiatiefplan uitgewerkt in samenspraak met Waterschap Brabantse Delta. Hun visie op dit initiatief is als volgt:

Door het aanleggen van trayvelden wordt de uitstoot van gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen naar de bodem voorkomen. Ten opzichte van vollegrondsteelt is dit een voordeel. Door het afsluiten van de bodem is de kans op afspoeling groter. Vandaar dat er wetgeving is opgesteld om afstromend giet- en hemelwater op te vangen en te hergebruiken. In het Activiteitenbesluit is opgenomen dat er minimaal 30 m³ /per ha trayveld moet worden opgevangen van een regenbui. Het overtollige gietwater moet ten alle tijde worden opgevangen. Doordat initiatiefnemer meer afstromend hemelwater van de velden gaat opvangen dan wettelijk noodzakelijk is zal de uitstoot veel minder worden. Dit geeft in het gebied een belangrijk impuls aan de waterkwaliteit en daarmee aan de Kader Richtlijn Water (KRW) maatregelen.

4 Perspectief voor het Markdal

Dit initiatief past in het Perspectief voor een beter Markdal. Natuurontwikkeling en duurzame innovatie van de landbouw gaan hier hand in hand met:

- terugdringen milieubelasting tuinbouw;
- mogelijkheid tot realiseren KRW-doelen;
- ontwikkeling natuur;
- inpassen recreatieve voorziening (wandelpad);
- duurzaam toekomstperspectief voor een toonaangevend bedrijf.

5 Bijdrage Meerwaardetraject

Een deel van de beoogde ontwikkelingen past niet binnen de kaders van de provinciale Verordening ruimte, maar omdat er een fysieke of financiële tegenprestatie wordt verlangd waarmee wordt bijgedragen aan de doelen voor het Markdal, kan het college van Gedeputeerde Staten op grond van artikel 38 lid 2 van de Verordening nadere regels stellen waarmee kan worden afgeweken van bepalingen uit de Verordening. Voorwaarde is dat het moet gaan om een gebiedsontwikkeling met een aantoonbare meerwaarde. Hiervan is sprake als het gaat om een concreet plan voor het realiseren en borgen van provinciale belangen uit de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening.

Het initiatief draagt op de volgende punten bij aan de gestelde beleidsdoelen:

1. Versterken concurrentiepositie door wijziging teeltmethoden.
2. Bevorderen transitie landbouw door versterking ecologische en landschappelijke structuur.
3. Bereiken gezonde leefomgeving door zuivering en hergebruik van water, door het beperken van de uitstoot van meststoffen en bestrijdingsmiddelen en door de realisatie van nieuwe natuur.
4. Realiseren van een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem door het beschikbaar stellen van grond langs de Mark voor nieuwe natuur (ca. 6 ha) en door de aanleg van een ecologische verbindingszone langs de Kerzelse Beek.

In artikel 4 van de nadere regels is vastgelegd dat in afwijking van artikel 6.2 van de Verordening ruimte Noord-Brabant een bestemmingsplan in de groenblauwe mantel kan voorzien in de uitbreiding van permanente teeltondersteunende voorzieningen, mits:

- a. de uitbreiding ten hoogste 15 hectare bedraagt;
- b. de toelichting een verantwoording bevat waaruit blijkt dat de uitbreiding noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering;
- c. uitsluitend lage teeltondersteunende voorzieningen zijn toegestaan met een maximum hoogte van 1 meter;
- d. wordt voorzien in kwaliteitsverbetering als bedoeld in artikel 3 van de verordening waarmee wordt bijgedragen aan de ontwikkeling van nieuwe natuur, ecologische en/of hydrologische doelen voor het Markdal;
- e. er een fysieke bijdrage wordt geleverd aan de recreatieve doelstellingen uit het perspectief voor het Markdal;
- f. aanleg, beheer en instandhouding van de landschappelijke inpassing is gewaarborgd.

6 Landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering

De trayvelden worden landschappelijk ingepast door de aanleg van struwelen, houtsingels en houtwallen aan de noord-, west- en zuidzijde van de trayvelden, zie onderstaande afbeelding. In de bijlage is het gehele inpassingsplan opgenomen.



Landschappelijke inpassing trayvelden Galderseweg 83

Uit de berekening van de financiële verevening komt een bedrag vrij voor kwaliteitsverbetering van het Markdal. Dit wordt ingezet voor ca. 2 ha natuurontwikkeling op het eigen terrein van initiatiefnemer, de aanleg van een wandelpad langs de Kerzelse Beek en landschappelijke inpassing tussen en langs de trayvelden. Landschapselementen tussen de trayvelden komen separaat voor rekening van initiatiefnemer. Tevens werkt initiatiefnemer mee aan de ontwikkeling van de ecologische verbindingzone langs de Kerzelse beek door verkoop van een strook grond aan waterschap Brabantse Delta.

7 Afspraken

Er heeft een kavelruil plaatsgevonden met Stichting Markdal. Deze is inmiddels notarieel gepasseerd. Daarnaast is er een anterieure overeenkomst gesloten met de gemeente. Hierin zijn de financiële afspraken vastgelegd, alsmede de verplichting tot het realiseren van de landschappelijke inpassing en het wandelpad. Voor de ontwikkeling van natuur op gronden van de initiatiefnemer is een kwalitatieve verplichting opgelegd t.b.v. Stichting Markdal. Deze ligt vast in een overeenkomst die notarieel passeert bij inwerking treden van het bestemmingsplan.

De kavelruil heeft met gesloten beurzen plaatsgevonden. Initiatiefnemer betaalt een bedrag aan de gemeente Alphen-Chaam en realiseert uit eigen middelen de landschappelijke inpassing van de trayvelden en de aanleg van het wandelpad. Daarnaast neemt initiatiefnemer de afwaardering van de gronden waar hij zelf natuur gaat realiseren voor zijn rekening, incl. inrichting hiervan. Het waterschap vergoedt de waarde van de grond langs de Kerzelse beek.

Uit de kavelruil komt ca. 3,4 ha natuur beschikbaar. Deze is inmiddels gerealiseerd; de gronden liggen inmiddels langs de Mark en zijn in bezit van Stichting Markdal. Op eigen terrein van initiatiefnemer wordt ca. 1,1 ha natuur ontwikkeld. Langs de Kerzelse beek verkoopt initiatiefnemer ca. 1,5 ha aan het waterschap. Het waterschap realiseert de EVZ. Totaal komt uit dit initiatief ca. 6 ha nieuwe natuur voort.

8 Omgevingsaspecten

8.1 Bodem

Voor het omschakelen naar emissieloze teelt op trayvelden is geen bodemonderzoek noodzakelijk. Het aspect bodem vormt geen belemmering voor het bestemmingsplan.

8.2 Water

De initiatiefnemer bouwt een gesloten watersysteem met waterberging en een eigen waterzuivering. Gezien dit specifieke watersysteem en de grootte van het perceel wordt voor deze ontwikkelingslocatie een separaat waterhuishoudingsplan opgesteld waarin is beschreven op welke wijze omgegaan wordt met het grond- hemel- en afvalwater. Er is inmiddels een (tijdelijke) watervergunning afgegeven voor de activiteiten op dit perceel.

Een klein deel in het oosten van de planlocatie ligt binnen het in de verordening aangeduide gebied 'behoud en herstel watersystemen'. Door de bijdrage van gronden aan de herinrichting van het Markdal kan per saldo worden gesteld dat de ontwikkeling het gebied niet minder geschikt maakt voor de verwezenlijking en het behoud, beheer en herstel van watersystemen. Door de bijdrage van gronden ten behoeve van de herinrichting van de Mark levert de ontwikkeling een positieve bijdrage op de waterhuishouding van het Natuur Netwerk Brabant.

De (grondwater)effecten van de aanleg van de trayvelden bij Galderseweg 83 worden beoordeeld in het kader van de watervergunning en omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk en werkzaamheden. Deze laatste vergunning kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de hydrologische waarden van de natte natuurplek.

8.3 Natuur

Door Econsultancy is een quickscan flora en fauna uitgevoerd met kenmerk 16013031.10.002 d.d. 11 oktober 2017. Uit het onderzoek blijkt dat het deel van de onderzoekslocatie waar voorgenomen is een ecologische verbindingszone te realiseren, in zijn huidige vorm potentieel geschikt is als foerageergebied voor onder andere steenuil en patrijs. Beide soorten zijn recent op of nabij de onderzoekslocatie waargenomen. Aanbevolen wordt om in het inrichtingsplan van de EVZ optimaal foerageergebied voor deze soorten te realiseren. Tevens zal in overleg met de provincie moeten worden bekeken of er nader onderzoek nodig is naar de effecten van de voorgenomen plannen op het natuurnetwerk.

8.4 Bedrijven en milieuzonering

Door Econsultancy is een notitie bedrijven en milieuzonering opgesteld (d.d. 12-10-2017) met kenmerk 16013031.10.001 d.d. 12 oktober 2017. Uit de notitie blijkt dat het bedrijf wordt beschouwd als een landbouwbedrijf met teelt van overige meerjarige gewassen (SBI-code 0129). In de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering wordt voor deze activiteit de categorie 2 toegekend met een richtafstand van 30 meter voor een rustig buitengebied. Het plangebied wijzigt alleen aan de westzijde. De afstand van de nieuwe plangrens tot aan de dichtstbijzijnde bestaande woning bedraagt 70 meter. Er bestaat geen overlap met de richtafstand en de dichtstbijzijnde woning.

Geconcludeerd wordt dat er geen belemmeringen zijn voor het aspect bedrijven en milieuzonering.

8.5 Geluid

Voor een bestaande (bedrijfs)woning is geen akoestisch onderzoek vereist. Het aspect geluid levert geen belemmeringen voor het plan.

8.6 Luchtkwaliteit

Er is geen separate berekening naar luchtkwaliteit uitgevoerd. Vanuit de NSL monitoring zijn geen overschrijdingen geconstateerd waardoor er geen aanleiding is voor onderzoek. Er zijn planologisch voor luchtkwaliteit kleine wijzigingen over een groter gebied beoogd. In zijn totaliteit zal dit niet bijdragen aan de luchtkwaliteit.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit			
Jaar van planrealisatie			2017
Extra verkeer als gevolg van het plan			
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)			100
Aandeel vrachtverkeer			90,0%
Maximale bijdrage extra verkeer		NO ₂ in µg/m ³	1,00
		PM ₁₀ in µg/m ³	0,09
Grens voor "Niet In Betekende Mate" in µg/m ³			1.2
Conclusie			
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekende mate geen nader onderzoek nodig			

NIBM Galderseweg 83

8.7 Externe veiligheid

Er zijn geen belemmeringen in het kader van externe veiligheid.

8.8 Geur

De locatie Galderseweg 83 is gelegen buiten de bebouwde kom. De achtergrondconcentratie voor geur is kleiner dan 3 ouE. Het aspect geur vormt geen belemmering voor het bestemmingsplan.

8.9 Archeologie en cultuurhistorie

De gronden hebben geen dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' en geen functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden - cultuurhistorische waardevol gebied' gekregen. Er hoeft dan ook geen rekening gehouden te worden met archeologie en cultuurhistorie.

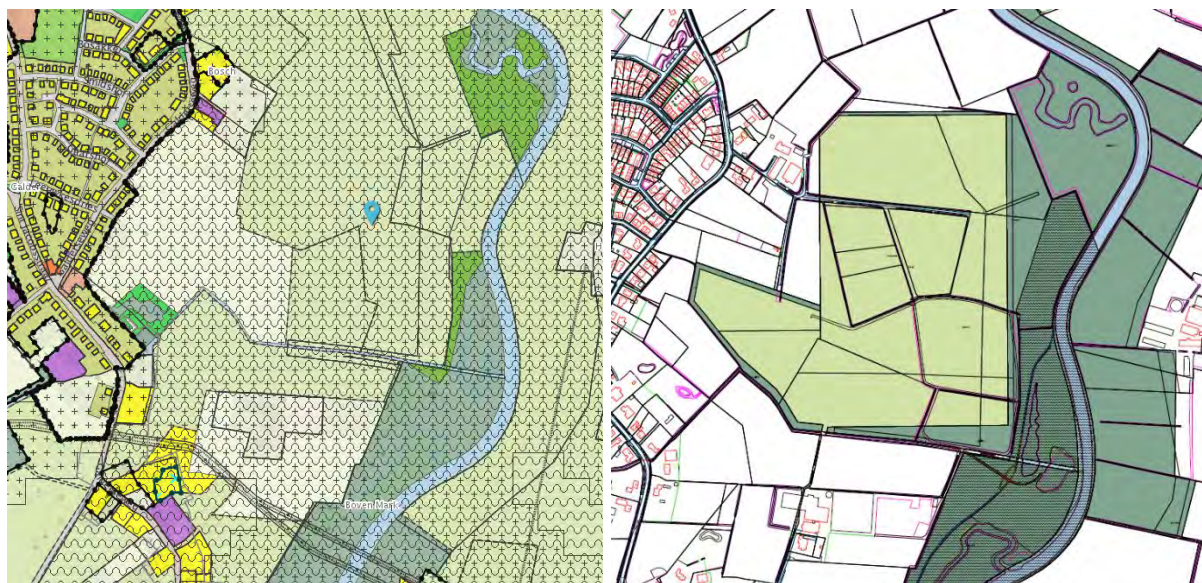
8.10 Verkeer en parkeren

Het omschakelen naar emissieloze teelt op trayvelden betekent een geringe toename van de oogstop-brengst en daarmee een geringe toename van de verkeersaantrekkende werking. Verkeersmaatregelen aan de Galderseweg zijn niet nodig. Parkeren dient op eigen terrein plaats te vinden. Hiervoor is voldoende ruimte aanwezig.

9 Vertaling naar bestemmingsplan

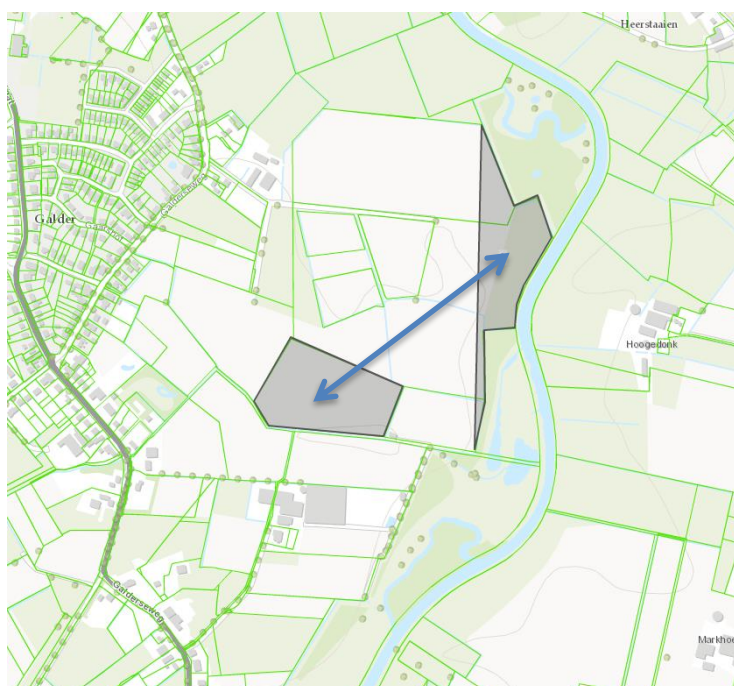
Voor het plangebied is de geldende bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschaps- en natuurwaarden (1 en 2)' als volgt aangepast:

- Ca. 17 ha is omgezet naar de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden' en ca. 6 ha naar de bestemming 'Natuur'.
- De overige gronden zijn gewijzigd naar de bestemming 'Agrarisch – Agrarisch Bedrijf'. Op deze gronden is een functieaanduiding (2.000 m²) opgenomen ten behoeve van een waterzuiveringsinstallatie en tevens een aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch - trayvelden' (maximaal 15 ha) om de trayvelden (teeltondersteunende voorzieningen) te kunnen realiseren. De hoogte van de teeltondersteunende voorzieningen mag niet meer bedragen dan 1 meter.
- De landschappelijke inpassing is vastgelegd door middel van een voorwaardelijke gebruiksbepaling in de regels waarin is geborgd dat het perceel landschappelijk wordt ingepast, wordt beheerd en in stand wordt gehouden.



Huidig bestemmingsplan (links) en bestemmingsplan Markdal (rechts)

Nieuwe situatie



Kavelruil, Stichting Markdal krijgt eigendom langs de Mark

Bijlagen:

1. Landschappelijk inpassingsplan
2. Quicksan flora en fauna
3. Onderzoek milieuzonering

BIJLAGE 1

LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Landschappelijke inpassing Bedrijf F. van Alphen te Galder

Ten behoeve van de landschappelijke inpassing van het bedrijventerrein van F. van Alphen worden de volgende maatregelen genomen:

Noordzijde:

Afmeting: 6x300 m

Een plantvak met bosplantsoen en boomvormers bestaande uit o.a.:

- 10% *Quercus robur* (zomereik)
 - 10% *Alnus glutinosa* (zwarte els)
 - 10% *Crataegus monogyna* (eenstijlige meidoorn)
 - 10% *Corylus avellana* (gewone hazelnoot)
 - 10% *Prunus spinosa* (sleedoorn)
 - 10% *Frangula alnus* (vuilboom)
 - 15% *Cornus sanguinea* (rode kornoelje)
 - 15% *Rosa rubiginosa* (egelantier)
 - 10% *Ligustrum vulgare* (wilde liguster)
- Beplantingspatroon, driehoeksverband 1x1 m.

Beheervisie:

De beplantingsvakken worden elke vijf jaar gesnoeid. Daar waar boomvormers te dicht staan worden deze gedund zodanig dat de overblijvende stam weer kan uitschieten. Bij heesters het oude hout verwijderen.

Tussen de trayvelden:

Watergang 325 x 5m = 1625m²

Plantvak 325 x 6m = 1950 m², waarvan

- 50% *Quercus robur* (zomereik)
- 50% *Alnus glutinosa* (zwarte els)

Beplantingspatroon, driehoeksverband 1x1 m.

Beheervisie:

Als hakhout opstand/haag te beheren door dikke bomen terug te zetten of door de haag jaarlijks in model te houden.

Langs de kavelrand:

strook van 3 m grasstrook met wandelpad, daarnaast 6 m akkerrand

Aan de noordzijde worden fruitbomen geplant (=/- 10 st) soort: afhankelijk van wens eigenaar.



Ecologische Verbindingszone:
Aanplant, ontwikkeling en beheer door derden.



Quercus robur



Alnus glutinosa



Crataegus monogyna



Corylus avellana



Prunus spinosa



Frangula alnus



Cornus sanguinea



Rosa rubiginosa



Ligustrum vulgare



schaal 1 op 2000

BIJLAGE 2

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA



QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

GALDERSEWEG 83

TE GALDER



Ecologie



Rapportage quickscan flora en fauna

Galderseweg 83 te Galder

Opdrachtgever	Dhr. F. van Alphen Galderseweg 83 4855 AG Galder
Rapportnummer	16013031.10.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	11 oktober 2017
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	ir. D. Sanders
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	N. Janssen MSc
Paraaf	



Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
	4.1 Zorgplicht	6
	4.2 Soortenbescherming	6
	4.3 Gebiedenbescherming	7
	4.4 Houtopstanden	8
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	9
	5.1 Vogels	9
	5.2 Vleermuizen	10
	5.3 Overige zoogdieren	11
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen	12
	5.5 Ongewervelden	12
	5.6 Vaatplanten	13
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	14
	6.1 Broedvogels	14
	6.2 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	15
	6.3 Algemene visensoorten	15
	6.4 Overige soort(groep)en	15
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	16
	7.1 Natura 2000	16
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	17
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	18

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
 Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Dhr. F. van Alphen opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Galderseweg 83 te Galder.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van herontwikkeling en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000 gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

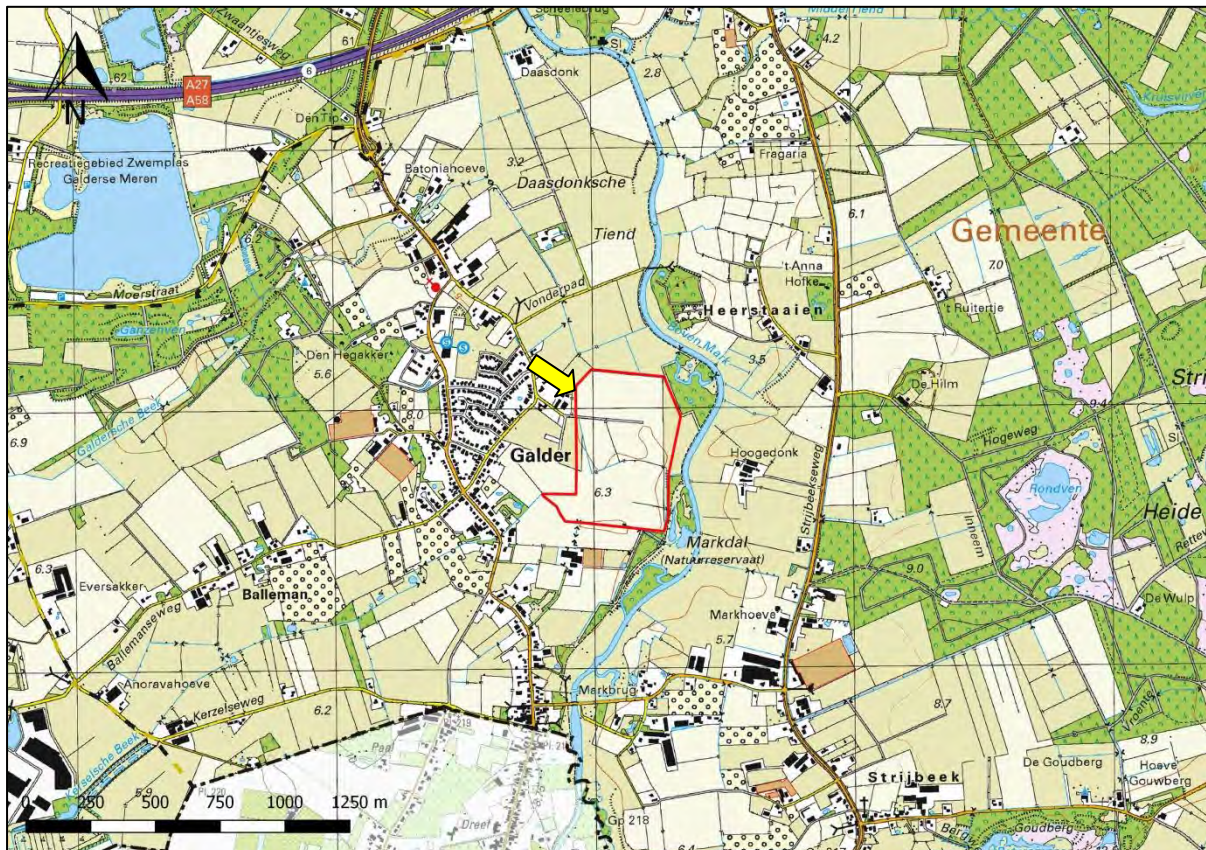
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 22,5$ hectare) ligt aan de Galderseweg 83, circa 400 meter ten oosten van de kern van Galder. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 50 B (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 113.009, Y = 391.845.



Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is bebouwd met ongeveer 5 hectare trayveld voor aardbeienteelt, 10 hectare maïsteelt en een deel technische werkruimte. Aan de zuidkant van de onderzoekslocatie bevindt zich een braakliggend veld dat ingericht zal worden als Ecologische Verbindings Zone.

Ten noorden van de onderzoekslocatie bevindt zich agrarisch gebied, ten oosten van de onderzoekslocatie loopt de Mark welke deel uitmaakt van het natuur netwerk. Ten zuiden van de onderzoekslocatie bevindt zich agrarisch gebied en ligt bebouwing, ten westen bevindt zich de dorpskern van Galder.

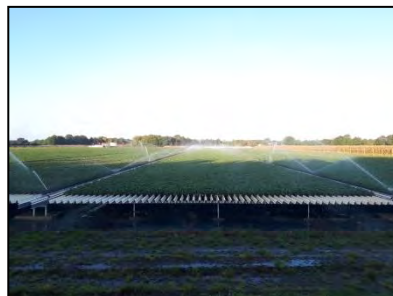
In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.



Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.



Figuur 3. Links te ontwikkelen locatie, rechts natuurnetwerk.



Figuur 4. Tray veld aardbeienteelt.



Figuur 5. In te richten EVZ aan de zuidkant van de onderzoekslocatie.



Figuur 6. Kapschuur aan de zuidkant van de onderzoekslocatie.



Figuur 7. EVZ in de zuidwest kant van de onderzoekslocatie.



Figuur 8. Werkgebied ten midden van de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens nog 10 hectare trayveld voor aardbeienteelt te realiseren en een EVZ te ontwikkelen (figuur 9). Hiervoor heeft een grondruil plaatsgevonden en zal het Natuur Netwerk Nederland her begrenst dienen te worden. Dit project maakt deel uit van het grotere gebiedsplan voor de herontwikkeling van het Markdal. Het streven van de initiatiefnemers is een levendig Markdal, waar ruimte is voor natuur, water, recreatie en economische ontwikkeling.



Figuur 9. Inrichtingsplan onderzoekslocatie met EVZ.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 3 oktober 2017. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Brabant geraadpleegd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep versturend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk,

genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel V) word de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen het agrarische buitengebied kunnen dit zijn: huismus, gierzwaluw, kerkuil, steenuil, roek (etc). Van deze soorten kunnen de huismus, gierzwaluw en de roek op voorhand worden uitgesloten. Roeken hebben hun nesten in hoge bomen. Op de onderzoekslocatie zijn geen hoge bomen met gevorkte takken aanwezig en ook in de overige bomen zijn geen nesten aangetroffen die door roeken in gebruik zouden kunnen zijn. Vanwege het ontbreken van bebouwing en/of nestkasten kan een nestlocatie van een soort als de huismus of gierzwaluw op voorhand worden uitgesloten.

Steenuilen hebben hun nesten in oude schuurtjes en steenuil-nestkasten. De steenuil leeft in een kleinschalig cultuurlandschap met (paarden/schapen)weides waar hij foerageert. Op de onderzoekslocatie zijn geen potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van steenuilennestkasten of andere geschikte nestlocaties. De aanwezige kapschuur aan de zuidrand van de onderzoekslocatie is potentieel geschikt als roestplek van uilen. Er zijn in deze kapschuur geen uilenballen of andere sporen aangetroffen die kunnen duiden op het gebruik als vaste rust- en verblijfplaats van uilen. Het veld waar de aanleg van de EVZ is voornemen is in zijn huidige staat geschikt als foerageergebied voor de steenuil. Op ongeveer 450 meter afstand van dit veld zijn in 2007 twee roepende steenuilen waargenomen volgens gegevens in de NDFF. Steenuilen zijn zeer honkvast en maken binnen hun territorium gebruik van vaste-rust en verblijfplaatsen en foerageergebied. Het is deze fase van het onderzoek niet uit te sluiten dat de onderzoekslocatie deel uit maakt van het essentiële foerageergebied van steenuilen (zie hoofdstuk 6).

Op de onderzoekslocatie zijn geen gebouwen aanwezig die geschikt zijn als nest- of roestplaats van de kerkuil. Kerkuilen maken vaak gebruik van nestkasten of nestelen op zolders waar overdag geen verstoring is. Het veld waar de aanleg van de EVZ is voorgenomen is geschikt als foerageergebied van de kerkuil. Het landschap op de onderzoekslocatie is niet kleinschalig en afwisselend genoeg om als optimaal foerageergebied voor de kerkuil te kunnen dienen.

Het gedeelte van de onderzoekslocatie waar de aanleg van de trayvelden is voorzien (huidige maïsveld) is niet geschikt als foerageergebied voor steenuilen of kerkuilen.

5.1.2 Overige broedvogels

De beplanting op de onderzoekslocatie kan onderdak bieden aan broedvogelsoorten zoals de merel, houtduif, winterkoning en roodborst. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het mo-

ment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen door buiten het broedseizoen te werken (hoofdstuk 6).

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai.

Het gaat hierbij om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Op de onderzoekslocatie zijn in januari 2017 4 patrijzen waargenomen volgens gegevens uit de NDFF. De patrijs is, gezien de zeer ongunstige staat van instandhouding (SOVON, 2017), aan te merken als een soort waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, wanneer er onvoldoende alternatieven in de omgeving beschikbaar zijn. Met de huidige beschikbare informatie is niet uit te sluiten dat bij de voorgenomen plannen een nestlocatie van de patrijs zal worden verstoord.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.* 2010) en het Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant (Twisk en Limpens 2006) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis, tweekleurige vleermuis en water-vleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Het betreft een kapschuur met enkelvoudige betonnen muren aan drie zijden met een golfplaten dak zonder dakbeschot. Verder zijn er geen ruimtes achter betimmeringen waargenomen, waar vleermuizen gebruik van kunnen maken.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, wat kan dienen als potentiële vaste rust- en verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Dit is niet aangetroffen en daarmee zijn boombewonende vleermuizen uit te sluiten.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk ruige dwergvleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord, vooropgesteld dat de bomen aan de zuidkant van de onderzoekslocatie (die als potentiële vliegroute kunnen fungeren), gehandhaafd blijven bij de herbestemming van de onderzoekslocatie.

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de afgelopen 5 jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie bewoningssporen van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren waargenomen: eekhoorn, steenmarter, bunzing en damhert.

Streng beschermde soorten

De steenmarter komt in de omgeving sporadisch voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Dergelijke elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, tevens zijn er tijdens het veldbezoek geen sporen waargenomen die duiden op de aanwezigheid van steenmarters. Derhalve is verstoring ten aanzien van de steenmarter redelijkerwijs uit te sluiten.

De onderzoekslocatie vormt geen geschikt habitat voor de eekhoorn. Eekhoorns leven in bossen, parken of tuinen met veel oude bomen. Deze zijn niet aanwezig op de onderzoekslocatie en de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie vormt geschikt gebied voor de bunzing. De bunzing maakt gebruik van oude hollen van konijn, vos, das en mol of maakt zijn hol onder boomwortels of in holle bomen. Dit soort holtes of hollen is op de onderzoekslocatie niet aangetroffen, daarmee kan een verblijfplaats van de bunzing op de onderzoekslocatie worden uitgesloten.

Damherten leven vooral in lichte- en gemengde bossen. Daarnaast grazen ze incidenteel op akkers. De onderzoekslocatie zou daarom incidenteel door damherten gebruikt kunnen worden om te foerageren. In de omgeving bevindt zich meer dan genoeg alternatief foerageergebied voor het damhert. Verstoring van het damhert bij de voorgenomen plannen is dan ook niet aan de orde.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Tijdens het veldbezoek zijn geen (konijnen) hollen of andere bewoningssporen aangetroffen waar kleine marterachtigen gebruik van zouden kunnen maken als nestlocatie. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als konijn, egel, mol en rosse woelmuis. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat deze dieren verstoord worden.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON (van Delft *et al.* 2015) en de werkatlas amfibieën en reptielen Noord-Brabant (Van Delft & Schuitema, 2005) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende reptielensoorten waargenomen: hazelworm en levendbarende hagedis.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. De hazelworm wordt voornamelijk waargenomen op bos- en heideterreinen, maar maakt daarnaast gebruik van tal van verschillende habitattypes (RAVON, 2007). Doordat de onderzoekslocatie niet binnen het kerngebied van de soort valt en het habitat minder optimaal is, is het niet aannemelijk dat er een bestaande populatie aanwezig is. De levendbarende hagedis leeft bij voorkeur op enigszins vochtige heideterreinen. Dit type habitat is op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving daarvan niet aanwezig.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF en RAVON (van Delft *et al.* 2015) zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, vinpootsalamander, kamsalamander, Alpenwatersalamander, gewone pad, heikikker, poelkikker, middelste groene kikker en bruine kikker.

De onderzoekslocatie vormt geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, poelkikker en gewone pad. De sloot die zich aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie bevindt kan onderkomen bieden aan beide soorten. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten beschutting vinden in de ruigte. De waarnemingen van de streng beschermde kamsalamander, heikikker en alpenwatersalamander hebben naar verwachting betrekking op de nabij gelegen natuurgebieden Strijbeekse Heide en de Galderse Heide. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve gevolgen ontstaan voor algemene soorten. Voor de te verwachten soorten geldt in het kader van de Wet natuurbescherming een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is. Het is echter bij dempingswerkzaamheden wel zaak om aandacht te schenken aan de zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

Vissen

De watergangen op de onderzoekslocatie zullen vissoorten als tiendoornige stekelbaars en rietvoorn bevatten. Volgens gegevens van RAVON en de NDFF zijn er geen streng beschermde vissoorten waargenomen. Bij het dempen van de watergangen zal met algemene vissoorten rekening gehouden moeten worden (zie hoofdstuk 6).

5.5 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten als

sleedoornpage (sleedoorn), iepenpage (iep) en kleine ijsvogelvlinder (kamperfoelie) zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit maïsakker, braakliggend terrein en bestraat terrein is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming optreden of kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en overige natuurwetgeving en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen en ontheffingen.

6.1 Broedvogels

6.1.1 Jaarrond beschermde broedvogels

Steenuil

De steenuil is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in de Vogelrichtlijn. De steenuil staat als kwetsbaar vermeld op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels (2004). De nesten van steenuilen zijn het hele jaar beschermd. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de functionele leefomgeving ervan.

De steenuil heeft twee relevante typen voortplantingsplaatsen en vaste rust- en verblijfplaatsen. Dit zijn:

- de plek die als nest gebruikt wordt (voortplantingsplaats) en die ook in de rest van het jaar gebruikt wordt als verblijfplaats
- de plekken die regelmatig door de steenuil worden gebruikt buiten het broedseizoen, maar die ook in het broedseizoen door het mannetje worden gebruikt als het vrouwtje op het nest aan het broeden is.

Op de onderzoekslocatie is geen sprake van een voortplantingsplaats. De schuur op de onderzoekslocatie heeft mogelijk een functie als roestplaats en het aangrenzende veld is geschikt als foerageerhabitat. Dergelijke plekken worden niet gerekend tot de vaste rust- en verblijfplaatsen, maar zijn wel onderdelen van de functionele leefomgeving die hoort bij de voortplantingsplaats (RVO, 2014).

Door de voorgenomen plannen wordt de Wet natuurbescherming niet overtreden, mits de zorgplicht in acht wordt genomen. Aanbevolen wordt om de Ecologische Verbindings Zone in te richten als geschikt foerageerhabitat voor de steenuil. Zuidelijk van de projectlocatie ligt een gebied rond de Mark dat wordt beheerd met grote grazers. Als het nieuwe deel van de Ecologische Verbindings Zone ook zo ingericht wordt zou dit geschikt foerageerhabitat voor de steenuil opleveren. Het gebied zou nog geschikter gemaakt kunnen worden door op deze begraasde stukken enkele inheemse hoogstamfruitbomen aan te planten.

Patrijs

De patrijs is, gezien de zeer ongunstige staat van instandhouding (SOVON, 2017), aan te merken als een soort waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn wanneer er onvoldoende alternatieven in de omgeving beschikbaar zijn. Met de huidige beschikbare informatie is niet uit te sluiten dat bij de voorgenomen plannen een nestlocatie van de patrijs zal worden verstoord. Derhalve valt het aan te bevelen om de EVZ voor een deel als optimaal geschikt broed/foerageerhabitat voor patrijzen in te richten. Dit zou gedaan kunnen worden door de akkerranden van de onderzoekslocatie breed te houden en in te richten met akkeronkruiden. Daarnaast zouden struikhagen aangeplant kunnen worden en ruigte hoekjes ingericht worden.

6.1.2 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.3 Algemene vissensoorten

Bij het dempen van de watergang zullen zonder maatregelen vissen worden gedood, hetgeen een overtreding van de Wet natuurbescherming inhoudt. De te verwachten soorten vallen echter onder het provinciale soortenbeleid, zodat voor de werkzaamheden niet vooraf een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Voor de te verwachten vissoorten echter wel de zorgplicht. Dit houdt in dat het doden van individuen redelijkerwijs vermeden dient te worden. Dit kan door het afvangen van vissen voorafgaande aan de dempingswerkzaamheden en het verplaatsen van de vis in de te handhaven watergangen in de directe omgeving. Aanbevolen wordt om ten tijde van de uitvoering de werkwijze vast te leggen in een ecologisch werkprotocol dat bij de uitvoerende partij onder de aandacht dient te worden gebracht.

Aangezien een quickscan flora en fauna over het algemeen geen document is dat bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt geraadpleegd, wordt aanbevolen om voor de dempingswerkzaamheden een separaat ecologisch werkprotocol op te laten stellen. In het werkprotocol worden de benodigde maatregelen verwoord en de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen vastgelegd.

6.4 Overige soort(groep)en

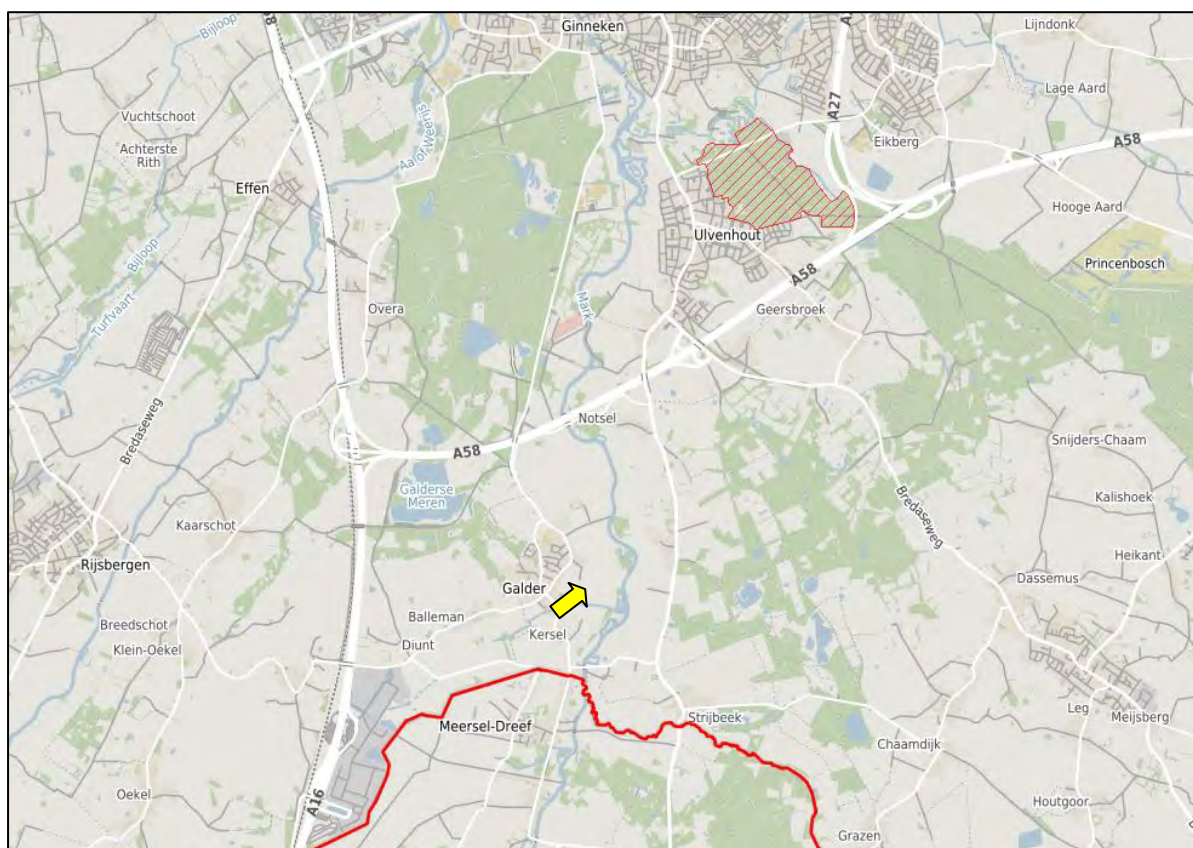
Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, het Ulvenhoutsche bos, bevindt zich op circa 4,5 kilometer afstand ten noorden van de onderzoekslocatie (zie figuur 10).

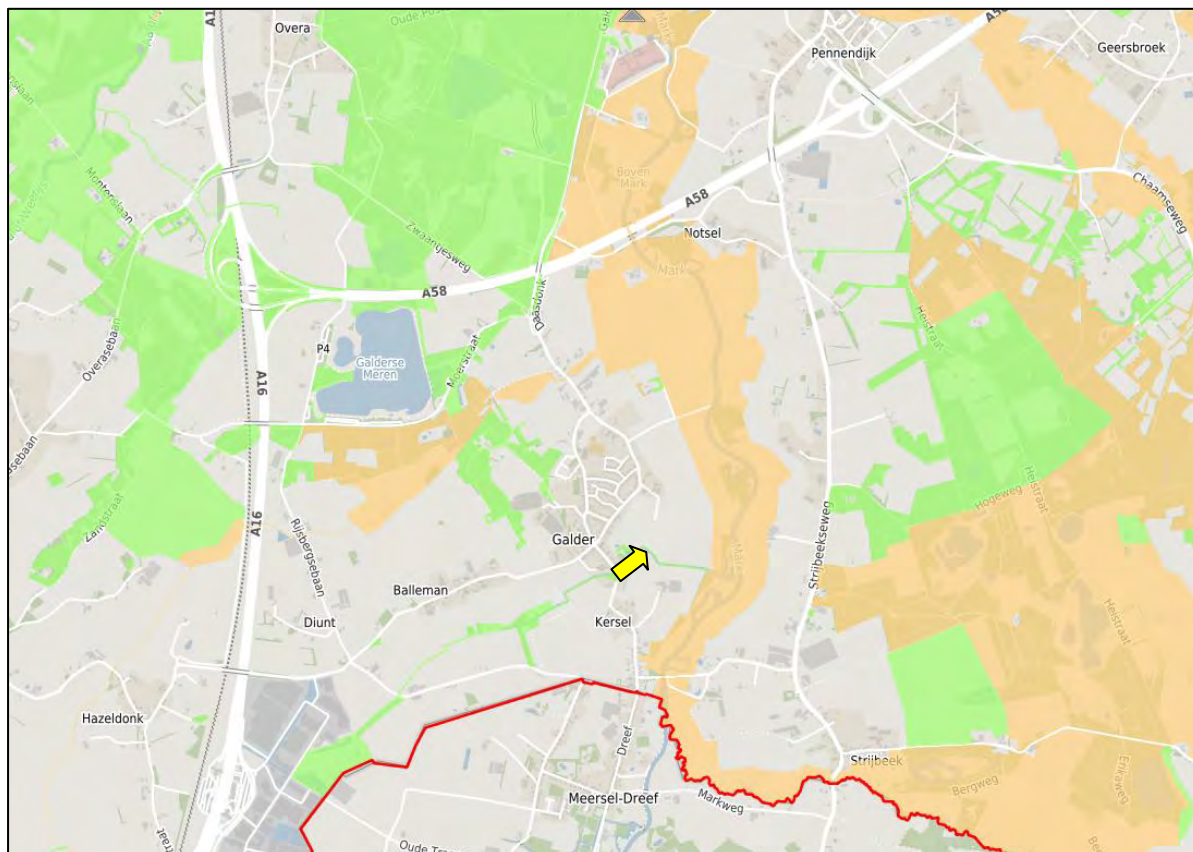


Figuur 10. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand ($\pm 4,5$ km) tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden in combinatie met de aard van de plannen (grondruil met herinrichting) niet te verwachten. Vervolgonderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet wordt niet noodzakelijk geacht.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

Een deel van de onderzoekslocatie maakt deel uit van het Natuurnetwerk en is aangewezen als Ecologische Verbindings Zone. De initiatiefnemer is reeds in overleg met de provincie en de initiatiefnemers van de gebiedsontwikkeling en heeft afgesproken dat er een her-begrenzing zal komen van het natuur-netwerk. Het betreft het stroomgebied van het Markdal en de natuur daar om heen. Het NNN gedeelte van de onderzoekslocatie zal her begrenst worden en de EVZ zal worden gerealiseerd en breder worden gemaakt. In figuur 11 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.



Figuur 101. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (oranje= provinciaal natuur netwerk, groen= rijks natuurnetwerk) De groene strook aan de zuidkant van de onderzoekslocatie is aangewezen als Ecologische verbindings Zone.

Initiatiefnemers van ingrepen binnen of in de directe nabijheid van het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijk situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels een zogenaamd “nee, tenzij-onderzoek” nader moeten worden onderzocht. Bij her begrenzing zal dit waarschijnlijk niet nodig zijn, maar geadviseerd word om daarover in overleg te treden met de provincie Noord-Brabant.

De onderzoekslocatie omvat ook een Ecologische Verbindingszone (EVZ). De wetgeving voor de EVZ is bij Provincie Noord-Brabant vergelijkbaar met de wetgeving voor het Natuur Netwerk. Dit betekent dat de wezenlijke kenmerken en waarden van deze zone niet negatief beïnvloed mogen worden. Bij de realisatie van de voorgenomen plannen zal dit niet het geval zijn. Deel van de voorgenomen plannen omvat het uitbreiden van de EVZ aan de zuidkant van de onderzoekslocatie. Het advies is om met de provincie af te stemmen of dit afdoende is

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Dhr. F. van Alphen een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Galderseweg 83 te Galder.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van en heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten en/of gebieden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens nog 10 hectare trayveld voor aardbeienteelt te realiseren en een EVZ te ontwikkelen. Hiervoor heeft een grondruil plaatsgevonden en zal het Natuur Netwerk Nederland her begrenst dienen te worden. Dit project maakt deel uit van het grotere gebiedsplan voor de herontwikkeling van het Markdal. Het streven van de initiatiefnemers is een levendig Markdal, waar ruimte is voor natuur, water, recreatie en economische ontwikkeling.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	ja	nee	nee	EVZ deels inrichten als foerageergebied steenuil en patrijs
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Amfibieën		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten en ecologisch werkprotocol opstellen bij graafwerkzaamheden inrichting van de EVZ
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		4,5 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland		ja	tijdelijk	nee	nee	overleg met de provincie over her begrenzing NNN, inrichting EVZ en evt. vervolgonderzoek

Conclusie

Gelet op de gevonden en te verwachten ecologische waarden en de beoogde planontwikkeling is de verwachting dat de herontwikkeling uitvoerbaar is. Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden dient het bepaalde in de Wet natuurbescherming in acht te worden genomen, hetgeen – zie tabel IV en bovenstaande – goed mogelijk is.

Aanbevelingen

Het deel van de onderzoekslocatie waar voorgenomen is een Ecologische Verbindings Zone te realiseren is in zijn huidige vorm potentieel geschikt als foerageergebied voor onder andere steenuil en patrijs. Beide soorten zijn recent op of nabij de onderzoekslocatie waargenomen. Aanbevolen wordt om in het inrichtingsplan van de EVZ optimaal foerageergebied voor deze soorten te realiseren.

Tevens zal in overleg met de provincie moeten worden bekeken of er nader onderzoek nodig is naar de effecten van de voorgenomen plannen op het natuurnetwerk. Op het moment van schrijven maakt een deel van de onderzoekslocatie namelijk deel uit van het provinciaal Natuur Netwerk. Binnen de gebiedsontwikkeling is echter het plan dat dit deel her begrenst word.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Algemene Literatuur

- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay & I. Wynhoff 2006. De dagvlinders van Nederland: verspreiding en bescherming. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / KNNV Uitgeverij, Utrecht / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraerds, D. Groenendijk, R. Keteelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron* 11(2): 103-198.
Online versie: <http://www.brachytron.nl/Brachytron/Brachytron112inhoud.html>
- CBS, PBL & Wageningen UR 2012. Planten van de Habitatrichtlijn, 2007-2011 (indicator 1086, versie 04, 6 juli 2012). www.compendiumvoordeleefomgeving.nl. CBS, Den Haag / Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag/Bilthoven / Wageningen UR, Wageningen.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- van Delft, J., J. Kranenbarg, A. de Bruin & P. Frigge 2015. Waarnemingenoverzicht 2014. Bijlage bij RAVON 59 Jaargang 17 (4).
- van Harxen, R. & P. Stroeken 2011. De Steenuil. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen, J.A.M. & J.H.J. Schaminée 2008. Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (red.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; <https://ndff-ecogrid.nl>, zoekgebied Galder e.o., periode 2007-2017
- de Nie, H.W. 1996. Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen. Stichting Atlas verspreiding Nederlandse zoetwatervissen / Media Publishing Int., Doetinchem.

SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Literatuur Noord-Brabant

Brouwer, T., M. Dorenbosch, R. van Eekelen & J. Spier 2010. Vissenatlas Noord-Brabant. Uitgeverij Profiel, Bedum.

van Delft, J.J.C.W. & W. Schuitema 2005. Werkatlas amfibieën en reptielen in Noord-Brabant. Stichting RAVON, Nijmegen.

Twisk, P. & H. Limpens 2006. Een thuis voor de vleermuis. Beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant. Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.

Algemene websites

www.anemoon.org (soortgegevens ongewervelden)
www.eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
www.floron.nl (soortgegevens planten)
www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
www.rijksoverheid.nl (natuurwetgeving)
www.mijn.rvo.nl (natuurwetgeving)
www.rvo.nl (nationale natuurwetgeving en soortenstandaarden)
www.sovon.nl (soortgegevens vogels)
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)
www.verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

www.brabant.nl (NNN en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
www.dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
a)	dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
b)	indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c)	voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrondbout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfforen

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergstern, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmstij, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinste waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpessuspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijtjaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangstern, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	--

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhart, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	Dagvlinders	aardbeivlinder, bosparelmoevlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoevlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoevlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, komavvlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegel dikkopje, veenbesblauwtje, veenbosparelmoevlinder, veenhooibeestje, veldparelmoevlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten		akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, bekliede ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenororchis, dregs, echte gamander, franjgentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszanger, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboomje, rozenkransje, ruw pazelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. 3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.



BIJLAGE 3

ONDERZOEK BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING



NOTITIE BEDRIJVEN EN MILLIEUZONERING

GALDERSEWEG 83

TE GALDER



Geluid



Notitie bedrijven en milieuzonering

Galderseweg 83 te Galder

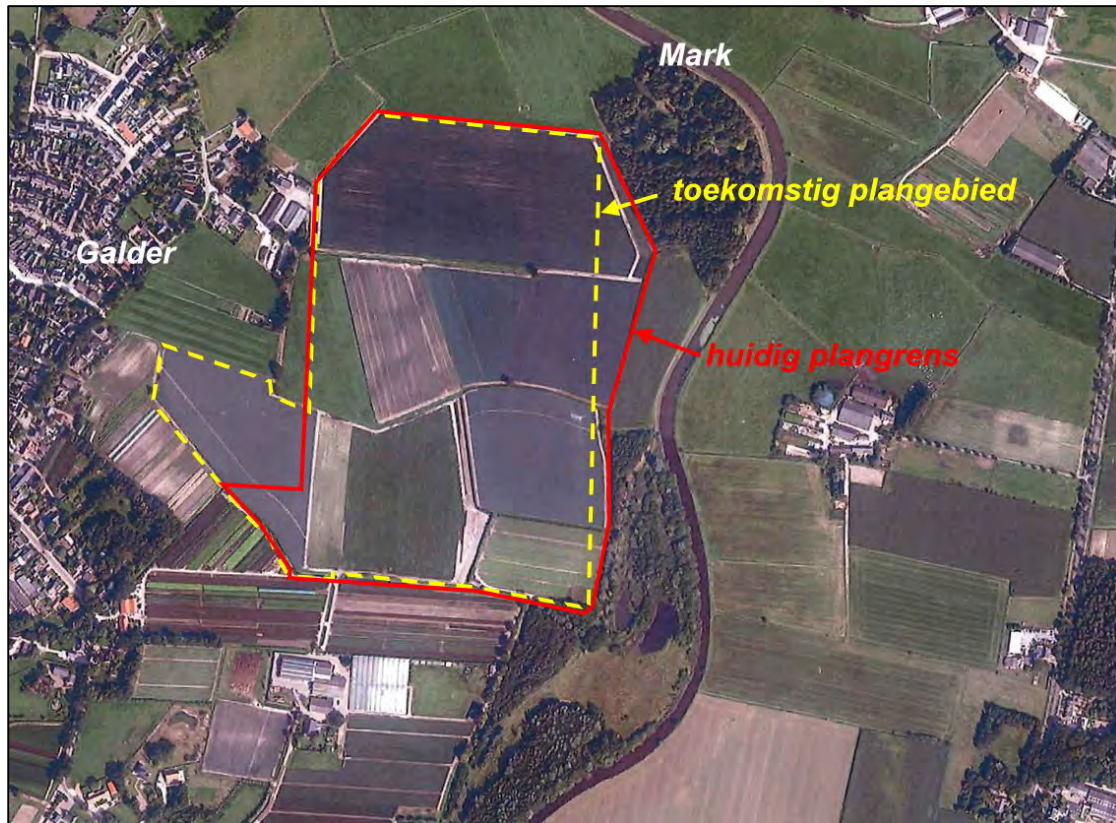
Opdrachtgever	Van Alphen Aardbeienplanten Galderseweg 83 4855 AG Alphen
Rapportnummer	16013031.10.001
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	12 oktober 2017
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 0485 - 581818 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	C.F.H. Rodoe
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	R.A.F. Smeets, BASc BEd
Paraaf	

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING	3
	2.1 Gebiedstypering.....	3
	2.2 Richtafstanden.....	3
3	BEPALING SBI-CODE.....	4
4	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	5

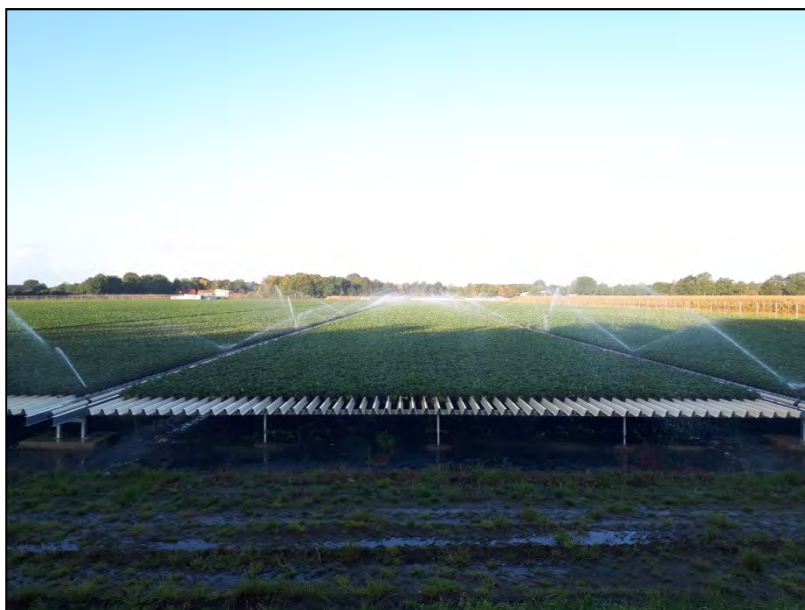
1 INLEIDING

Econsultancy heeft in opdracht van Van Alphen Aardbeienplanten een onderzoek ‘bedrijven en milieuzonering’ uitgevoerd ten behoeve van de bestemmingsplanwijziging. Het plan voorziet in de aanpassing van de eigendomsgrens ten behoeve van het meanderen van de Mark. In figuur 1.1 is de situering van het plan met de huidige en de toekomstige plangrens weergegeven.



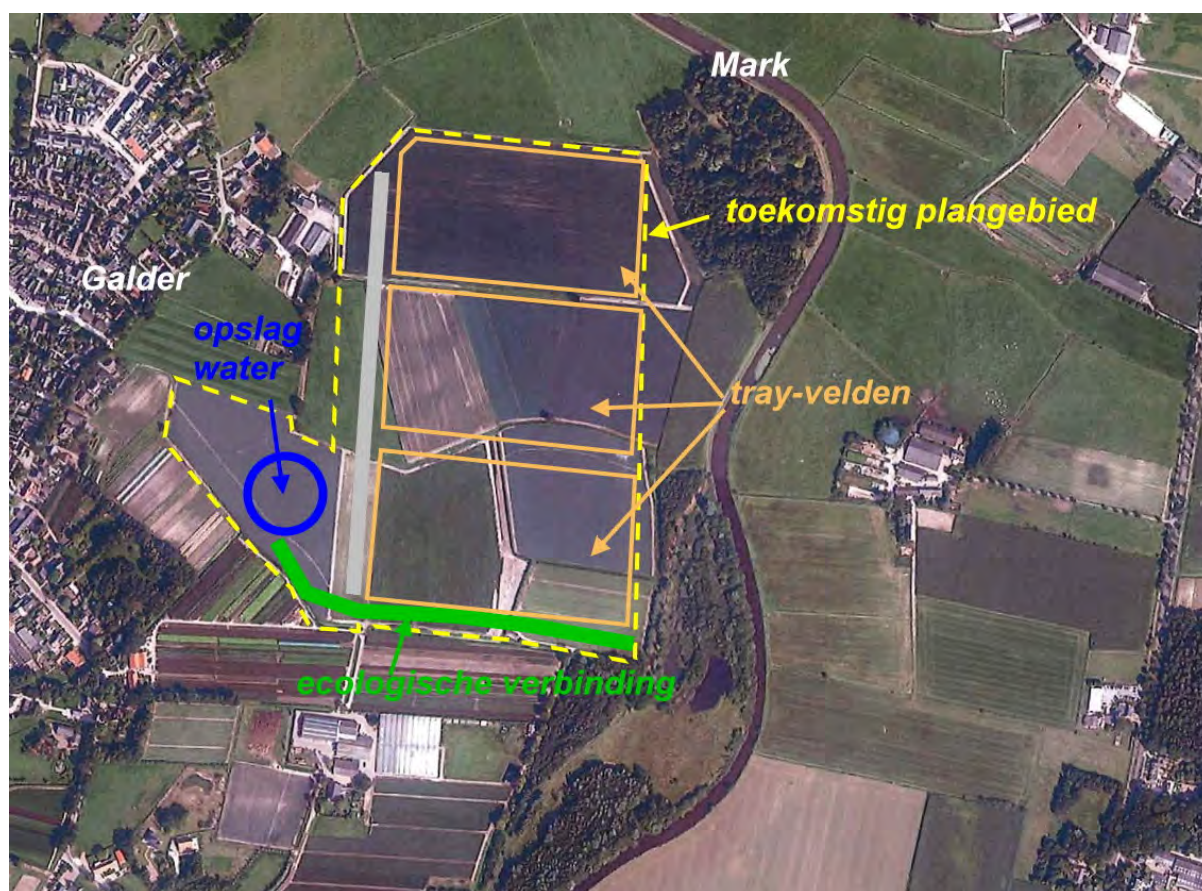
Figuur 1.1 Huidig en toekomstig plangebied (globaal).

Door deze verandering gaat het bedrijf de werkzaamheden veranderen. Het bedrijf kweekt aardbeienplanten. In de kas worden de aardbeienplant als hangstek opgekweekt. Na één jaar worden de stekken op de tray-velden verder opgekweekt, zie figuur 1.2.



Figuur 1.2. Tray-velden

In figuur 1.3 is het globale terreinindeling weergegeven.



Figuur 1.3 Globale indeling van het terrein.

Het onderzoek betreft stap 1 uit de ruimtelijke onderbouwing: het toetsen of door de ontwikkeling in het plangebied omliggende gevoelige objecten binnen de richtafstand van het bedrijf komt te liggen. Aandachtspunt is de uitbreiding van het plangebied naar het westen toe.

2 BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING

Bij een bestemmingsplanwijziging biedt de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009) een handreiking voor het uitvoeren van een goede ruimtelijke onderbouwing. De publicatie geeft voor verschillende bedrijfsmatige activiteiten een richtafstand voor een aantal milieuthema's. Is de afstand tussen de geplande woningbouw en bedrijvigheid kleiner dan de richtafstand, dan is een uitgebreid onderzoek gewenst. Het doel van dit onderzoek is het in kaart brengen van de richtafstand van het bedrijf naar de omgeving.

2.1 Gebiedstypering

De publicatie maakt voor de beoordeling onderscheid in twee gebiedstypen. Een rustige woonwijk is een woonwijk, die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies (zoals bedrijven of kantoren) voor. Langs de randen (in de overgang naar mogelijke bedrijfsfuncties) is weinig verstoring door verkeer. Een vergelijkbaar omgevingstype qua aanvaardbare milieubelasting is een rustig buitengebied (eventueel inclusief verblijfsrecreatie), een stiltegebied of een natuurgebied.

Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Geluid is voor de te hanteren afstand van milieubelastende activiteiten veelal bepalend.

In het aandachtsgebied (westelijk plandeel, waar de wijziging optreedt) zijn woningen van de kern Galder en akkers gelegen. In dit kader kan het onderzoeksgebied als een rustige woonwijk overgaand in een rustig buitengebied, worden beschouwd.

2.2 Richtafstanden

In de publicatie worden per milieucategorie richtafstanden gesteld zoals weergegeven in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Richtafstanden per categorie

milieucategorie	afstand in rustig gebied [m]	afstand in gemengd gebied [m]
1	10	0
2	30	10
3.1	50	30
3.2	100	50
4.1	200	100
4.2	300	200
5.1	500	300
5.2	700	500
5.3	1.000	700
6	1.500	1.000

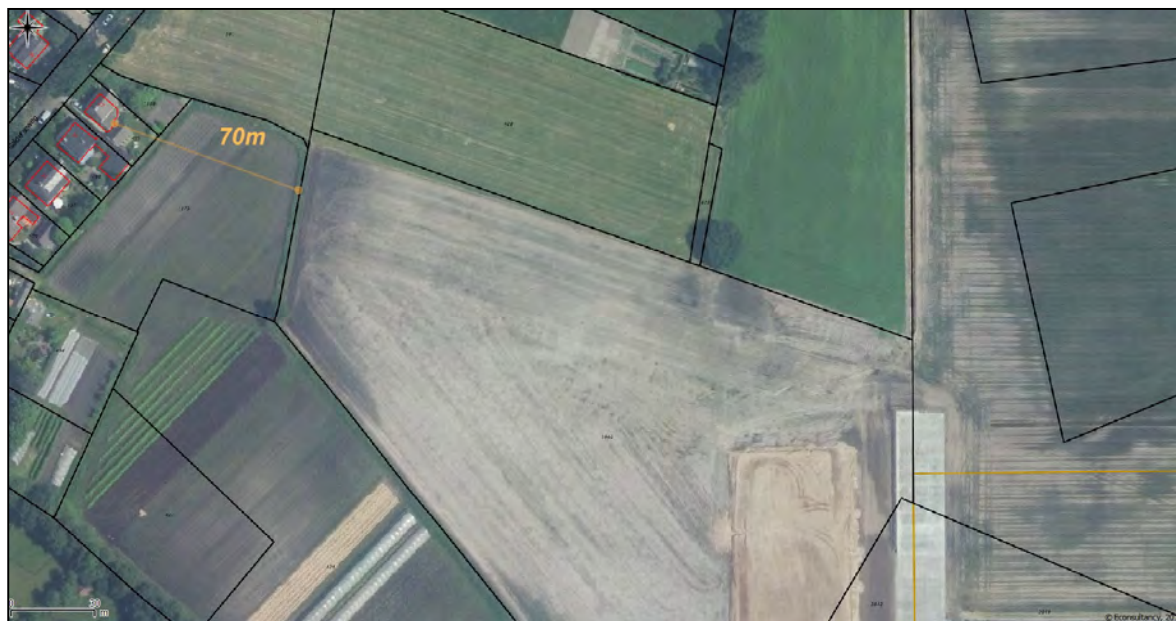
De weergegeven afstanden geven de grootste van de afstanden met betrekking tot geur, stof, geluid of gevaar weer. Binnen de diverse categorieën is vaak een specifiek thema maatgevend voor de afstand, maar in dit onderzoek wordt in beginsel de grootste afstand gehanteerd tenzij het bestemmingsplan aanleiding geeft om hiervan af te wijken. In de Staat van bedrijfsactiviteiten behorend bij een bestemmingsplan worden doorgaans alleen de afstanden voor rustig gebied weergegeven.

3 BEPALING SBI-CODE

Alle bedrijven in Nederland zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Het register hanteert daarbij de SBI-code om exact te bepalen wat voor type bedrijf het om gaat. In de SBI-code wordt de volgende hiërarchie aangehouden:

- A: Landbouw, bosbouw en visserij;
- 01: Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht;
- 012: Teelt van meerjarige gewassen;
- 0129: Teelt van overige meerjarige gewassen.

In de VNG-publicatie wordt voor deze activiteit de categorie 2 toegekend met een richtafstand van 30 meter voor een rustig buitengebied. Het plangebied wijzigt alleen aan de westzijde. In figuur 3.1 is de nieuwe plangrens beoordeeld ten opzichte van de dichtstbijzijnde bestaande woning.



Figuur 3.1 Afstand tussen nieuwe plangrens en dichtstbijzijnde bestaande woning

De afstand tussen de plangrens en de dichtstbijzijnde bestaande woning bedraagt 70 meter. De richtafstand geldend voor het bedrijf, 30 meter, kent dus geen overlap met de dichtstbijzijnde bestaande woning.

Geconcludeerd wordt dat er geen belemmeringen zijn voor het aspect bedrijven en milieuzonering.

4 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

In opdracht van Van Alphen Aardbeienplanten heeft Econsultancy een onderzoek 'bedrijven en milieuzonering' uitgevoerd voor de bestemmingsplanwijziging van de percelen aan de Galderseweg 83 te Galder. Het plan voorziet in de aanpassing van de eigendomsgrens ten behoeve van het meanderen van de Mark.

Het bedrijf kweekt aardbeienplanten. In de kas worden de aardbeienplant als hangstek opgekweekt. Na één jaar worden de stekken op de tray-velden verder opgekweekt.

In het aandachtsgebied (westelijk plandeel, waar de wijziging optreedt) zijn woningen van de kern Galder en akkers gelegen. In dit kader kan het onderzoeksgebied als een rustige woonwijk wat overgaat in een rustig buitengebied, worden beschouwd.

Het bedrijf wordt beschouwd als een landbouwbedrijf met teelt van overige meerjarige gewassen (SBI-code 0129). In de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering wordt voor deze activiteit de categorie 2 toegekend met een richtafstand van 30 meter voor een rustig buitengebied. Het plangebied wijzigt alleen aan de westzijde. De afstand van de nieuwe plangrens tot aan de dichtstbijzijnde bestaande woning bedraagt 70 m. Er bestaat geen overlap met de richtafstand en de dichtstbijzijnde woning.

Geconcludeerd wordt dat er geen belemmeringen zijn voor het aspect bedrijven en milieuzonering.

